

ACC. N:R M. 14584: 1-5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Blekinge Upptecknare: A. O. Sundberg, Mårserum
Härad: Bräkne Berättare: " " " "
Socken: Ård Berättarens yrke: f. d. stenhuggeriförman
Uppteckningsår: 1958 Född år 1875 i Ronneby landsf.

Frågor rör valkning. s. 1-5.

LUF 38.

Waldning, av Madmal

Ma vadmal eller vadmål som då här i Blekinge kallades
är inte mycket att orda om när här vävdes allment
ett ylletyg, bestående av spunnen färull detta tyg
kallades värken o passades till både kvinnor o män
beredning av detta tyg, utlän spinnas på en vanlig
spinnrock när spinnrocken blev full av spinnat
garn härvades den av i härvor då de fick många
nog, härvor till dantillämpade värn skallades
alla härvorna o torkades så va då färdigfärgning
även denna procedur måste de göra hemma då måste
samlas passliga fär, lön, bark vilket fick kokas
var för sig, då där blir olika kulor av olika fär
lön o bark, vil de ha en bra gul färg är karburisk bark
passande, massa är ett bra färgämne då då
blir kokt i lite lutt asket i. d. 1 lit. aska till 5 lit
vatten all de kunde få vilken kula som helst
om dessa olika ämnen är säkert

När då bekäffa vadmal är detta tyg ett engelskt som
endast de stora maskinella fabriksorna o färgerier
kan fabricera, att här fanns för mycket långt tillbaka
som början av 1800 talet som vävde ett tyg, de kallade
vallman är möjligt, ingen nu levande i bliding kan
minnas då de vävt här o vad valkning beträffar
är då många olika namn på de såsom stamper
dampa för dampades att ylle tyg innan de ansågs
lämpligt att användas. Träcken som togs från vav-
stolen måste först läggas i en större kalle eller ley-
kar o överas vatten tillsatt med lite lät till salt
asklut deri tyget fick för vatten när då så blivit
riktigt väl blivit väl sköljt i rent vatten spändes
tyget mellan ett par träder placerades en län
eller träder på mitten av tyget denna län fick
tjänstgöra som underlag för sten eller annalång
föremål som tyget för sträcket när då tyget
blivit fast o väl sträckt skulle då mångas

hålet på en stormangel som kunde lastas med minst
ett kärlass sten när bestämning eller något annat
medel utom präsning har ya inte hört talas om
när bestämd tid på dagen eller bestämd dag för
blötläggningen har ya inte hört talas om, man
kan frastår tro var som hälet då kunde va en
särskild då de skulle blötlägga för att tyget skulle
bli starkt & hållbart, även därför inte lus skulle
trivas i kläderna, man kan tro var som hälet om den
gamla vidskäftiga folken. de fick inte loppa
slugrummet på söndagen ty då minskades inkomsten
inte fick de ta på sig den venstra strumpan först
för då gick de olyckligt för dagen, dessa regel
håller gamla stygt på

4
Allt där fanns två tre spinrockar i gårdarna i den
gamla tiden var vanligt en all spinns lin på en
all spinns allgarn på en all spilla tuler till den
sam vävde, En man all skäta belysningen som
tillgjick så en stor halja vatten mit på gälvet
med ett järngaller ovanpå lämpligt till att lägga
stickarna som skulle tjänstöra som lyse för de
arbetande kvinnan stickarna fick spänstas ur aln-
lång björkfrä. då stickarna va väl torra typte de
rätt lura talade min far om, för all på en jämn be-
lysnings, fodrades noggran passning med stickarna
några av pigorna fick sticka strumpor o wantar
de äldsta o vanaste pigorna fick spinna lin som
skulle va till dukar, Lakan, skjortor o särkar
den grovsta linnerväven kunde användas till särkar
även tyger, sådana tyger ingjick i drängarnas
löner, den kontanta lönen va vanligen 35 o 40 kr på
4 för en gammal van o kunnig dräng jämte små

saker såsom skumpor vantar vanligen två par
brästarter som varl par kostade tolv eller högst
sexten skilling (33 öre). Lönen ingick även ett
pränsalonn med en skäppa potatis samt en skäppa
lite mer än tjugo liter. Hela årslönen får en
fullgod ^{dräng} ~~hott~~barar i våra dagar omkring femtio
Kronor. Dettill va ingen sköfritid utan möjligen
en märkenadsda, en marknad på den tiden
ansågs som både storartig o helig.